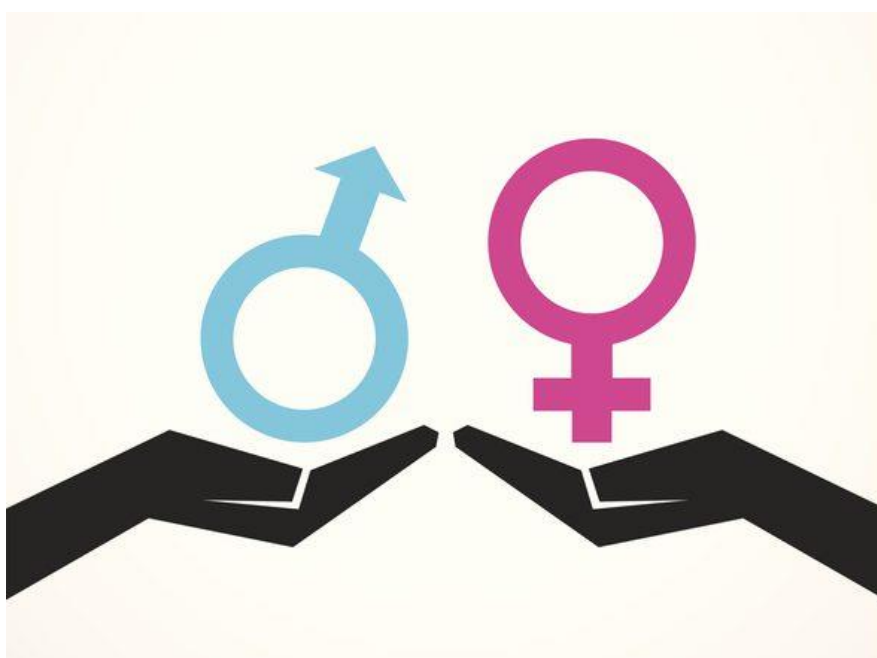

ALFARA
del PATRIARCA
AJUNTAMENT
REGIDORIA D'IGUALTAT

GUIA DE LLENGUATGE NO SEXISTA

Contingut

1.Substantius genèrics/sense marca de gènere	2
2.Substantius personals	4
3.Alternatives al masculí genèric	5
4.Usar el gerundi i l'infinitiu	6
5.Desdoblaments	6
6.Càrrecs, professions, titulacions...	7
7.Nomenaments a la dona	8
8.Frases, refranys, acudits...	8
9.Tractament	9
Bibliografia	11

1. Substantius genèrics/sense marca de gènere

Ens referim als termes que no tenen gènere, i es poden usar per a homes o dones com: persona, víctima, criatura, cònjuge, personatge, etc.

Por exemple:

Tots es veuran afectats per aquesta mesura.

Totes les persones es veuran afectades per aquesta mesura.

NO UTILITZAR...	SÍ QUE USAR...
Diplomat.	Diplomatura.
L'autor.	L'autoria.
El degà.	El deganat.
El director.	La direcció.
El gerent.	La gerència.
El cap.	La presidència.
El president.	La presidència.
El vicerector.	El vicerectorat.
Els advocats.	L'advocacia.
Els alumnes.	L' alumnat.
Els estudiants.	L' estudiantat.
Els ciutadans.	La ciutadania.
Els delegats.	La delegació.
Els descendents.	La descendència.
Els electors.	L'electorat.
Els funcionaris.	El funcionariat.
Els xiquets.	Les criatures/la infància/ la infància
El xiquet.	
Els professors.	El professorat.

Els treballadors.	El personal, la plantilla.
El destinatari.	Persona destinatària.
Tots fan el que volen.	Tothom fa el que vol.
Els pares, pares i mares...	Les famílies.
Els pares.	La família.
Els avis y àvies, els ancians.	Les persones majors.
Mare soltera.	Mare.
Els adolescents.	L'adolescència. La joventut.
Els amics.	Las amistats.
Els veïns.	El veïnatge. El veïnat. La comunitat.
Els nuvis.	La parella.
Fills.	Descendència.
Els homes.	La població, la humanitat, les persones, la gent.
Els polítics.	La classe política.
Associació de veïns.	Associació veïnal.
Col·legi de psicòlegs.	col·legi professional de psicologia.
Col·legi d'advocats.	Col·legi professional de l'advocacia.
Titulats superiors.	Amb titulació superior.
Candidats per als.	Candidatures per a.
Els aspirants.	Persones aspirants.
Els acollidors.	Persones acollidores.
Estar empadronat.	Amb empadronament.
Estar obligado a.	Amb obligació de.
L'interessat.	Persona interessada.
Agraïts pel.	Amb agraïment.
Sotassignat.	Quin signa.
Els licitadors.	Qui licita.
El sol·licitant.	Persona sol·licitant. Qui sol·licita.

2. Substantius personals

S'usen indistintament per a **tots dos gèneres** necessiten de l'article per a diferenciar entre femení i masculí del referent. En aquests casos podem ometre l'article, així s'aconsegueix englobar sense problemes tant a dones com a homes.

NO USAR...	SÍ QUE UTILITZAR...
Està obert 24 hores per a atendre de manera eficaç als pacients.	Està obert 24 hores per a atendre de manera eficaç a pacients.
Els estudiants i els professors van signar l'acord.	Estudiants i professorat van signar l'acord.
Cadascun dels participants podrà sol·licitar el seu certificat.	Cada participant podrà sol·licitar el seu certificat.
El demandant d'ocupació.	Demandant d'ocupació.
El titular del compte.	Titular del compte.
El sol·licitant.	Sol·licitant.
Podran licitar en la subhasta només els professionals d'art.	Podran licitar en la subhasta professionals d'art.

- **Un altre recurs** és substituir alguns determinants, per uns altres que no continguin marca de gènere com: cada, qualsevol, altre, bastants...

NO USAR...	SÍ QUE UTILITZAR...
Els ponents faran la seua intervenció en el Congrés.	Diferents ponents faran la seua intervenció en el congrés.
Tots els representants seguiran les pautes fixades.	La totalitat de representants seguiran les pautes fixades.
Molts són els experts que han posat de manifest aqueixa idea.	Multitud d'especialistes han posat de manifest aqueixa idea.
Els restants vocals de la Comissió.	La resta de vocals de la Comissió.
Tots poden signar.	Qualsevol pot signar.
Els participants de les proves portaren dorsal.	Cada participant de les proves portarà dorsal.
Aquells que aproven podran anar al viatge de estudiós.	Qualsevol que approve podrà anar al viatge d'estudis.

Tots els representants dels alumnes van rebre invitació.	Cada representant de l'alumnat va rebre la invitació.
Aquests assistents no tenien vot.	Tals assistents no tenien vot.
El cònjuge.	Qualsevol cònjuge.

- Quan ens trobem amb l'expressió **“del mateix”** o **“d'aquests”**, podem canviar-ho pel possessiu **“el seu”** o **“els seus”**, anteposat al substantiu, per a no deixar marca de gènere.
- Canviar la sintaxi de l'oració.

NO USAR...	SÍ QUE UTILITZA...
Benvinguts a classe.	Us done/donem la benvinguda.
Els treballadors van proposar solucions alternatives.	Es van proposar solucions alternatives.

3. Alternatives al masculí genèric

Quan es parla d'éssers animats (persones i altres espècies), el gènere gramatical masculí s'usa per a assenyalar a totes les persones del grup, sense distinció del seu gènere, és a dir , tant dones com homes . A aquest ús , que és propi de la nostra gramàtica castellana , se'l coneix com a “ús no marcat” del masculí o, simplement, “masculí genèric” (com: estudiant, ajudant, artista, periodista i especialista).

Alternatives:

- Substituir article “que” per la forma “qui” o el genèric “persona”.
- Evitar l'ús d'indefinites “Un/s, algun/s, tot/s”.
- Substituir els verbs “ser / estar”.
- Utilitzar termes col·lectius i abstractes per a substituir paraules marcades sexualment.
- Quan no produeix ambigüitat, es pot ometre la referència directa o bé utilitzar infinitius o ,per exemple, el pronom “es”.

NO USAR...	SÍ QUE UTILIZAR...
Els que no presenten el DNI no seran admesos .	Les persones / Qui que no presenten el DNI no seran admesos /as .
Si algun té alguna cosa a al·legar l'haurà de realitzar per escrit .	Si algú té alguna cosa a al·legar l'haurà de realitzar per escrit .
Uns van optar per no inscriure's en la borsa de treball .	Unes persones van optar per no inscriure's en la borsa de treball .
Tots els que no complisquen els requisits .	Totes les persones que no complisquen els requisits .
Estem compromesos amb aquest projecte .	Tenim un compromís amb aquest projecte
Qui treballa ací està obligat a ...	Qui treballa ací té l'obligació de ...
Hi ha llocs vacants per a senyores de la neteja .	Hi ha llocs vacants per a personal de neteja .
Els treballadors participaran en les reunions d'equip .	El personal participarà en les reunions d'equip.
Si un empleat sol·licita un dia lliure . . .	Si se sol·licita un dia lliure . . .

4. Usar el gerundi i l'infinitiu

NO USAR	SÍ QUE UTILIZAR
És necessari que l'usuari tinga en compte...	És necessari tindre en compte...
Qui pot ser candidat?.	Qui es pot presentar a la candidatura?.
Si tots treballem amb dedicació aconseguirem...	Treballant amb dedicació aconseguirem...
És important que els interessats acudeixen personalment.	És important acudir personalment.

5. Desdoblaments

Cada vegada és més freqüent el recurs als desdoblaments i comença a no resultar tan aliè a l'ús quotidià del llenguatge. No obstant això s'ha de limitar el seu ús per a no alentir excessivament el discurs i és més aconsellable utilitzar algun dels recursos que s'han enumerat amb anterioritat. En tot cas, en la seua utilització s'ha de procurar alternar l'ús

de la forma femenina i masculina, per a evitar començar sempre per aquesta última i crear jerarquia.

Els treballadors de l'empresa.

Les treballadores i treballadors de l'empresa.

Els socis que desitgen participar.

Els socis i les sòcies que desitgen participar.

Els usuaris del menjador.

Les i els usuaris del menjador.

Senyors i senyores/ xiquetes i xiquets / pares i mares.

6. Càrrecs, professions, titulacions....

Utilitzar el femení en professions, càrrecs, ocupacions, títols, rang, etc. prestant especial atenció en aquells que fins fa molt poc, eren pràcticament exclusius d'homes.

Exemples: jutgessa, rectora, catedràtica, cap, presidenta, bombera, etc.

7. Nomenaments a la dona

- Nomenar les dones sense dependència, amb freqüència se supedita a la dona en relació amb l'home.

Els refugiats van arribar amb les seues dones, fills i estris.

Les famílies refugiades van arribar amb els seus estris.

- Esmentar les dones, principalment en els avanços reeixits per elles i en els llocs que han sigut invisibilitzades, en ciència, enginyeria, investigació, llocs de responsabilitat, etc.

Exemples:

Les astronautes Christina Koch i Jessica Meir, enginyeres de vol de la Nasa, van concloure el dimecres la seua eixida espacial.

Totes les nominades i nominats al premi Nobel van ser puntuals.

8. Frases, refranys, acudits...

Deixar d'utilitzar frases, refranys, acudits, aforismes, etc. que denigren a les dones i les discriminen.

Exemples:

“Que sort que el teu marit t'ajude a casa”, “se't passarà l'arròs”, “plores com una xiqueta”.

9. Tractament

- Utilitzar tractaments equivalents per a homes i dones:

“Senyor i senyoreta”.

“Senyora i senyor” o “senyor i senyora”.

- Quan ens dirigim a un home i una dona fer-lo de manera igualitària:

“el Sr. Ruiz i Teresa”.

“la Sra. Toledà i el Sr. Ruiz” o “el Sr. Ruiz i la Sra. Toledà”.

- Quan esmentem una família no fer-ho solament pel cognom de l'home.

“la família Ruiz”.

“la família Ruiz-Toledà”.

- No hem de referir-nos a una dona com a “Sra. de...” ja que això connota subordinació.

“Li presente a la senyora del doctor Domingo”.

“Li presente a Laura Martínez”.

- No fer afirmacions o preguntes que suposen una distribució de funcions per raó de gènere.

Com compaginarà ara el seu nou lloc de consellera, amb la vida familiar?.

Quines mesures polítiques prendrà des del seu nou lloc de consellera?.

Bibliografía

Fundación AUCAVI (Autismo Calidad de Vida). *Guía lenguaje inclusivo y no sexista del lenguaje*. Recuperado de <https://www.fundacionaucavi.org/documentos/1.guia-lenguaje-inclusivo-aucavi.pdf>

Gobierno de la Rioja. *Comunicar de Manera inclusiva/Guía de lenguaje no sexista*. Recuperado de https://www.irj.es/images/docs/GUA_DE LENGUAJE INCLUSIVO.pdf

Ajuntament de Barcelona. *Para construir un mundo más igualitario Guía de comunicación inclusiva*. Recuperado de: <https://ajuntament.barcelona.cat/guia-comunicacio-inclusiva/pdf/guiaInclusiva-es.pdf>

Valenzuela, A. y Alonso, C. (2020). *Guía práctica de lenguaje inclusivo*. Recuperado de <https://www.lgbtqihealtheducation.org/wp-content/uploads/2020/04/Guia-practica-de-lenguaje-inclusivo-Chrysallis.pdf>

Servicio de asesoramiento para Planes y Medidas de igualdad en las empresas (Instituto de la Mujer y para la igualdad de Oportunidades). *Kit para la implantación de medidas Nº3 Guía práctica de comunicación incluyente*. Recuperado de: https://www.igualdadenaempresa.es/asesoramiento/herramientas/apoyo/docs/Kit_03_Comunicacion_Incluyente.pdf